

آنچه مسلم است آموزش و پرورش رکن اصلی توسعه همه جانبه کشور است و باید از این دیدگاه به آن نگاه و توجه ویژه شود. به عنوان یک معلم بازنشسته که پس از ۱۳ سال بازنشستگی در انجمن علمی و آموزشی معلمان برای ارتقاء سطح علمی معلمان با برگزاری همایش‌های علمی و کنفرانس‌های آموزشی و چاپ نشریه فعالیت دارم نکاتی را در خصوص این نهاد مهم به عرض می‌رسانم امیدوارم برای انتخاب وزیری قوی با دانش و درایت تام و تمام مورد توجه قرار گیرد.

۱- نظام تربیت معلم: در حال حاضر آنچه به عنوان دانشگاه فرهنگیان با دو پردیس دختران و پسران در بعضی از استان‌ها مطرح است در واقع یک دبیرستان دخترانه و پسرانه است و دانشگاه فرهنگیان شبیه به سازمان سمپاد که در هر شهری چند دبیرستان دخترانه و پسرانه دارد می‌باشد. اسم دانشگاه فرهنگیان نیز بی‌مسما است بهتر است به جای یک نهاد وابسته به آموزش و پرورش، یک یا دو دانشگاه بزرگ با دانشکده‌های مختلف زیر نظر وزارت علوم و فناوری با نام دانشگاه تربیت معلم با استانداردهای جهانی در شأن نام معلم، متولی تربیت معلم شود.

۲- لزوم تشکل‌های صنفی و علمی: اگر قرار است دانش آموزانی جسور و منتقد و پرسشگر در آموزش و پرورش تربیت شوند، معلمان باید کنشگر، متفکر، منتقد و دائماً پژوهشگر و مطالبه‌گر باشند برای این کار متشکل شدن معلمان در تشکل‌های صنفی و علمی از ضروریات آموزش و پرورش (و البته برای آحاد مختلف جامعه) است و آموزش و پرورش باید این امر میمون و مبارک را تشویق و مورد حمایت قرار دهد.

الف- انجمن‌های علمی: در خصوص انجمن‌های علمی، آن‌چنانکه باید و لازم است از پتانسیل علمی آن‌ها توسط مسئولین کشوری و استانی استفاده نمی‌شود بهتر است برگزاری دوره‌های ضمن خدمت و مسابقات علمی و عملی و جشنواره‌ها و ... به انجمن‌ها علمی هر رشته‌ای واگذار شود تا از این طریق قشر وسیعی از معلمان در این زمینه‌ها فعال شوند حمایت و تشویق انجمن‌ها به چاپ نشریه و تولید محتوی و برگزاری کنفرانس‌های علمی توسط اتحادیه‌های انجمن‌ها علمی هر رشته یکی از راه‌کارهای مهم رشد سطح علمی معلمان و ایجاد انگیزه برای پژوهش و تحقیق است باید در بودجه سنواتی حتماً ردیفی به این انجمن‌ها، بخصوص برای برگزاری کنفرانس‌های آموزشی کشوری و استانی اختصاص یابد.

ب- تشکل‌های صنفی: در خصوص تشکل‌های صنفی نیز بهتر است از نگاه امنیتی به این تشکل‌ها که باعث کشاندن اعضای فعال آن‌ها به مراکز امنیتی و قضائی شده است، خودداری گردد. اینگونه برخوردها باعث سرخوردگی و خمودی سایر معلمان خواهد شد و اثرات بسیار بدی در جامعه خواهد داشت. عقلانیت حکمرانی، حکم می‌کند برخوردها طوری باشد که از تبدیل فرضت به تهدید جلوگیری و مسیر عکس پیموده شود. (متذکر می‌شود از سال ۹۴ قانون مربوط به تشکل‌های صنفی با حذف این تشکل‌ها از قانون احزاب در مجلس منتظر تصویب قانون جدید است بهتر است با انتخاب یک وزیر کشور با دید باز و اعتقاد کامل به اصول ۲۶ و ۲۷ قانون اساسی، (که حق داشتن تشکل و برگزاری تجمعات برای بیان خواسته‌ها را به رسمیت می‌شناسد) با تعامل با مجلس این مشکل ظرف چند ماه آینده حل شود.

آیا شایسته است معلمی به خاطر بیان مطالبات صنفی از جمله داشتن تشکل صنفی که حق مورد تأکید قانون اساسی است به زندان برود یا با پایبند الکترونیکی در حصر قرار گیرد کجای شرع چنین چیزی را تجویز کرده است رئیس جمهور قسم می‌خورد که حافظ قانون اساسی و تأمین کننده آزادی‌های مصرح در آن باشد. و باید به تأکید قرآن کریم به عهد و قسم خود عمل کند.

۳- لزوم توجه بیش از پیش به علوم پایه : اساس پیشرفت کشورهای صنعتی و توسعه یافته توجه به علوم پایه و اعتقاد داشتن به اینکه تحقیق و پژوهش در این علوم ریل اصلی پیشرفت در همه زمینه ها اعم از مهندسی و پزشکی است، باعث شده آموزش درس‌هایی مانند فیزیک و شیمی و زیست و حتی ریاضی در مدارس بصورت نظری و عملی توأم باشد

۴- نقش آزمایش در پویائی تدریس : اختصاص دو ساعت در هفته به درس آزمایشگاه که همه درس فیزیک و شیمی و زیست و زمین را در بر می‌گیرد با مربی‌گری دبیرانی که فقط در یکی از این دروس تخصص دارند آنهم با آزمایش‌های نمایشی مفید فایده نخواهد بود باید در مدارس کلاس فیزیک و شیمی و زیست و زمین با وسایل کافی ایجاد شود و آموزش با آزمایش همزمان شود بطوری که آزمایش توسط دانش‌آموز با راهنمایی معلم انجام شود .

۵- تنوع بیش از حد مدارس : مهمترین معطل آموزش و پرورش در حال حاضر تنوع بیش از اندازه مدارس است که باعث توجه بیشتر به تعدادی از مدارس خاص و بی‌توجهی به مدارس عادی شده است که در نتایج کنکور نیز خود را نشان داده است در اسرع وقت این تنوع باید کاهش یابد به نظر نمی‌رسد در هیچ کشوری چنین تنوعی وجود داشته باشد.

۶- آموزش مهارت‌های فنی و حرفه‌ای : گسترش هنرستان‌ها و تغییر نسبت فعلی بین دبیرستان‌ها و هنرستان‌ها یکی دیگر از ضرورت‌ها، با هدف تربیت کارگر و تکنسین ماهر در همه زمینه‌هاست بهتر است در هنرستان‌ها درس عمومی غیر زبان انگلیسی حذف شود و به ساعت درس فنی و حرفه‌ای افزوده شود بطوری که فردی که از هنرستان بیرون می‌آید بدون نیاز به رفتن به دانشگاه با مهارت‌های کسب کرده جذب بازار کار شود. در هرم شغلی جامعه از لحاظ فنی، در رأس مهندسین و در وسط تکنسین‌ها و در قاعده کارگران ماهر هستند. هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای بیشترین همشان باید صرف تربیت کارگر ماهر باشد آموزش‌دهنده‌های فنی و حرفه‌ای تربیت تکنسین و دانشگاه‌ها مهندس با حفظ نسبت بین این سه قشر در حال حاضر با گسترش بی‌رویه رشته‌های مهندسی در دانشگاه‌های دولتی و غیر دولتی با آموزش‌های بعضاً بی‌محتوی، تعداد مهندسین از کارگران بیشتر شدند و چون توانائی انجام کارهای فنی را ندارند باعث شده در صد بیکاری قشر تحصیلکرده نسبت به سایر اقشار بیشتر شود، یعنی آموزش‌های دانشگاهی آب در هاون کوبیدن شده است.

۷- انتقال میراث فرهنگی : گرچه یکی از وظایف آموزش و پرورش انتقال میراث فرهنگی جامعه به نسل‌های بعدی است ولی این میراث باید بطور همه جانبه در نظر گرفته شود نه فقط تکیه بر جنبه‌های مذهبی، تاریخ ایران یک

کل بهم پیوسته است اگر مردم ایران به اسلام و خصوصاً تشیع گرویدند چون سابقه گرایش‌های توحیدی و عدالت خواهی در نهاد جامعه ایرانی وجود داشته است. آموزش‌های مدرسه‌ای نباید منجر به ایجاد تضاد بین این دو شود و البته از آن جا که ادیان الهی مبتنی بر عقلانیت و بدور از خرافه‌گرایی است در تدوین کتاب‌های درسی خصوصاً دروس عمومی باید به این جنبه‌ها توجه خاص شود نویسندگان کتاب‌های درسی مخصوصاً دروس ایدئولوژیکی از بین افراد متخصص و روشنفکر و با ذهنی باز انتخاب شوند و به جنبه‌های زیبایی شناسی نیز توجه ویژه شود.

۸- نکته‌ی دیگر در مورد مدارس غیر دولتی است در این مدارس با اینکه کار معلمان بیشتر از مدارس دولتی است، پرسنل این مدارس از حقوق کمتر برخوردار هستند و چهار ماه در سال نیز حقوق نمی‌گیرند بهتر است از لحاظ کمی و کیفی تحولی در این مدارس به کمک و نظارت دولت صورت گیرد.

حمید مصطفی نژادیان

رئیس هیأت مدیره انجمن علمی و آموزشی معلمان فیزیک فارس

شماره تماس ۰۹۱۷۳۳۷۸۵۶۷